

Penitent

Karpišek, Filip

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:579026>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-13**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

Akademija likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

Završni rad na preddiplomskom studiju slikarstva

PENITENT

Filip Karpišek

Akadska godina 2021./2022.

Naziv Penitent dolazi od riječi penitence (eng. Pokora/pokajanje). Sam pojam mi je postao zanimljiv kada sam čitao o srednjovjekovnim flagelantima (ljudima koji su vjerovali da fizička bol donosi prosvjetljenje ili oprost od grijeha) i kako se ideja "flagelacije" razvila do suvremenog doba, dok sam radio istraživanje za izborni kolegij. Ideja rada je bila kako se događaji i osjećaji mogu spojiti i nakupljati s vremenom, usporavajući nas i polako postaju teret. Također, pošto je glavni lik čovjek u oklopu, cilj je bio pokazati kako si možemo govoriti da nas naš "oklop" može sačuvati od štete, ali iako nas ne dotiče izravno, pretvara se u teret.

Dosta dugo su mi srednjovjekovni oklopi bili zanimljivi, točnije otkad sam bio kod mentora iz ŠPUD-a koji se bavio sličnom temom. Djelovali su kao zasebno umjetničko djelo; komadi metala koji su se prilagođavali ljudskom tijelu sa jednim zadatkom da ga zaštite, kao da čovjek nosi drugu kožu. Kada god bi putovao negdje, posjetio bi muzej s nekim izlozcima oklopa (najpoznatije *Iron Men* u Kunsthistorisches Museum u Beču, izložba oklopa kroz povijest). Nakon nekog vremena bi počeo proučavati oklope, njegove gravure, reljefe i ostale ukrase koji su služili kao prikaz statusa ili osobnosti čovjeka koji ga je jednom davno nosio.

Također uz same oklope, interes za fantastikom i nadrealnim me inspirirao za sam rad. Čitajući radove H.P. Lovecraft-a, koji se bavio pričama u kojima se pojavljuje "neopisivi užas" tj. bića koje ljudski um nije sposoban opisati, došao sam na ideju da "osjećaje i grijeha" prikazem što apstraktnije moguće, ali opet da postoje dijelovi koji su prepoznatljivi. Razlog zašto je teret prikazan mesnato i krvavo zbog je jednog citata; "...*Život svakoga živog bića jest njegova krv...*"¹ – dakle ono što nas čini nama je ono što je u nama. Naši osjećaji su nam u krvi, dio našeg bića, zato ih nekad nosimo kao što vitezovi nose plašt kao dio njihovog oklopa.

Čitajući Lacana i njegov rad o *maskama*, došao sam do nekih novih ideja. Lacan piše o maskama i kako se ljudi socijalno prurušavaju i obavijaju se u *personu* (lat. maska). Pisao je također o tome kako je njegova prijateljica na svojim fotografijama autoportreta bila zamaskirana, uz citat "*Ispod ove maske, još jedna maska. Nikad neću uspjeti skinuti sva ova lica.*"² Ta ideja je rezonirala sa mnom, pošto sam se bavio sličnom temom. Kacige oklopa su također služile kao maske, pa sam uz glavni rad naslikao manje "autoportrete", svaki sa svojom karakteristikom.

Odabrao sam tehniku ulja na platnu, možda iz ljubavi prema starim majstorima koju nosim od srednje škole. Ulje kao tehnika daje mogućnost dugog rada na slici i mogućnosti miješanja slojeva tj. duge otvorene faze. Uz to sam koristio limitiranu paletu, sličnu onoj koju je koristio Francisco Goya. Boja, njen psihološki utjecaj, kao i njena značenja, me oduvijek privlačila, zato ona uz kompoziciju (većinom atmosferska, kako bi naglasio izolaciju) tvore većinu mojih slika.

Uz završni rad su uključeni i autoportreti, koji idu uz glavni rad.

¹ Biblija, *Levitski Zakon* (Poglavlje 17, redak 14)

² Steven Z. Levine, *Lacan Reframed*, 2008. (str.75)

Penitent, 100 x 70 cm, ulje na platnu (2022.)

Autoportreti, triptih 30 x 21 cm, ulje na platnu (2022.)